

Ευρωπαϊκή Ένωση
Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο

Επιχειρησιακό Πρόγραμμα
Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού,
Εκπαίδευση και Διά Βίου Μάθηση

Με τη συγχρηματοδότηση της Ελλάδας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης

ανάπτυξη - εργασία - αλληλεγγύη

Η συμβολή του Παρατηρητηρίου Θεμάτων Αναπηρίας στην ανάπτυξη στατιστικών δεδομένων και δεικτών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία σύμφωνα με το άρθρο 31 της Σύμβασης

Φανή Προβή, Επιστημονική Υπεύθυνη Παρατηρητηρίου Θεμάτων Αναπηρίας, M.a. in Social Research

«Τίποτα για εμάς χωρίς εμάς» στην έρευνα για τα θέματα της αναπηρίας

Η απόφαση της ΕΣΑμεΑ, να θέσει σε λειτουργία ένα Παρατηρητήριο, την κυριότητα του οποίου έχουν τα ίδια τα άτομα με αναπηρία στην Ελλάδα, μέσω της τριτοβάθμιας οργάνωσής τους, συνδέεται με την εμπειριστατωμένη θέση του διεθνούς αναπηρικού κινήματος για την ανάγκη αναδιαμόρφωσης της έρευνας για την αναπηρία, και στη συνέχεια αποκτά θεσμική κατοχύρωση με τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με αναπηρίες, στη σύνταξη της οποίας εξάλλου υπήρξε καταλυτική η συμβολή των αναπηρικών οργανώσεων.

«Τα άτομα με αναπηρία και οι οργανώσεις τους πρέπει να συμπεριληφθούν στις συνεχιζόμενες και μελλοντικές προσπάθειες για τη βελτίωση των εθνικών στατιστικών και των ερευνητικών δεδομένων και τη θέσπιση πλαισίου συλλογής δεδομένων παρακολούθησης της Σύμβασης..»

(Στρογγυλό τραπέζι «Improvement of disability data and statistics: objectives and challenges» που έλαβε χώρα κατά την 8η διάσκεψη των κρατών που έχουν υπογράψει τη Σύμβαση των Ηνωμένων Εθνών για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες)

“Η έρευνα απέτυχε να αποτυπώσει την εμπειρία της αναπηρίας υπό την οπτική των ατόμων με αναπηρία, δεν επέφερε χρήσιμες πληροφορίες για τη χάραξη πολιτικής, και εν τέλει δεν συνέβαλε στη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των ατόμων με αναπηρία” (Mike Oliver, 1992. Changing the social Relations of Research Production?)

Η Σύμβαση θέτει την απαίτηση για ένα νέο ερευνητικό υπόδειγμα στο πεδίο της αναπηρίας

- ▶ Με την υπογραφή της Σύμβασης:
- ▶ επισφραγίζεται η αλλαγή παραδείγματος,
- ▶ αλλάζουν τα δεδομένα στην επιστημονική και ερευνητική καταγραφή των ζητημάτων της αναπηρίας,
- ▶ τίθεται ευθέως η απαίτηση για ένα νέο ερευνητικό υπόδειγμα στα ζητήματα της αναπηρίας.
- ▶ Με το άρθρο 31 ορίζεται η υποχρέωση των κρατών να συλλέγουν πληροφορίες, συμπεριλαμβανομένων στατιστικών και ερευνητικών δεδομένων, στη βάση των οποίων θα σχεδιάσουν και θα εφαρμόσουν πολιτικές για να καταστήσουν αποτελεσματική τη Σύμβαση.
- ▶ Τα Κράτη αναλαμβάνουν επίσης την ευθύνη της διάδοσης αυτών των στατιστικών, και διασφαλίζουν την προσβασιμότητα τους στα άτομα με και χωρίς αναπηρία.
- ▶ Η Σύμβαση απαιτεί τα άτομα με αναπηρία και οι αντιπροσωπευτικές οργανώσεις τους να έχουν καθοριστικό ρόλο, όχι μόνο στη διαδικασία σχεδιασμού και λήψης αποφάσεων για την εφαρμογή της,
- ▶ αλλά να εμπλέκονται και να συμμετέχουν πλήρως και στη διαδικασία παρακολούθησης (αρθ. 33, παρ.3).

Αναπόσπαστη πτυχή αυτής της συμμετοχής:

Η εμπλοκή των αναπηρικών οργανώσεων και των ατόμων με αναπηρία στη διαδικασία συλλογής και ανάλυσης των δεδομένων παρακολούθησης.

Το όραμα της ΕΣΑμεΑ

Το Παρατηρητήριο να καταστεί ένας αποτελεσματικός, ανεξάρτητος και ολοκληρωμένος επιστημονικός μηχανισμός για την παρακολούθηση της εφαρμογής της Σύμβασης στη χώρα

- ▶ Βασικός πυλώνας του ερευνητικού μας σχεδίου: η συγκέντρωση και επεξεργασία στατιστικών δεδομένων για την αναπηρία, με απώτερο στόχο
- ▶ την ανάπτυξη ενός Ολοκληρωμένου Συστήματος Στατιστικών Δεικτών παρακολούθησης των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία...

ένα σύστημα που εξαρχής τοποθετήσαμε στην καρδιά της ερευνητικής μας δραστηριότητας.

Η χρησιμότητα των στατιστικών δεικτών στην παρακολούθηση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων (human rights Statistical Indicators)

- ▶ Ως εργαλείο παρακολούθησης των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, οι δείκτες είναι ιδιαίτερα σημαντικοί και χρήσιμοι, καθώς:
 - ✓ αποτυπώνουν συνοπτικά την υφιστάμενη κατάσταση σε όλο το εύρος των δικαιωμάτων,
 - ✓ συστηματοποιούν τη διαδικασία παρακολούθησης και δίνουν τη δυνατότητα διαχρονικής παρακολούθησης,
 - ✓ ορίζουν αντικειμενικά κριτήρια αξιολόγησης των πολιτικών και λαμβάνονται υπόψη στον σχεδιασμό,
 - ✓ επιτρέπουν τη συγκρισιμότητα μεταξύ γεωγραφικών περιοχών και πληθυσμιακών ομάδων,
 - ✓ συνδέονται με διεθνείς και ευρωπαϊκούς αναπτυξιακούς στόχους και στρατηγικές,
 - ✓ μπορούν να έχουν ευρεία διάχυση στην κοινωνία και να ενδυναμώνουν τις αναπηρικές οργανώσεις, τεκμηριώνοντας με στοιχεία τις διεκδικήσεις τους.

Η υφιστάμενη κατάσταση στο πεδίο των στατιστικών για την αναπηρία (1)

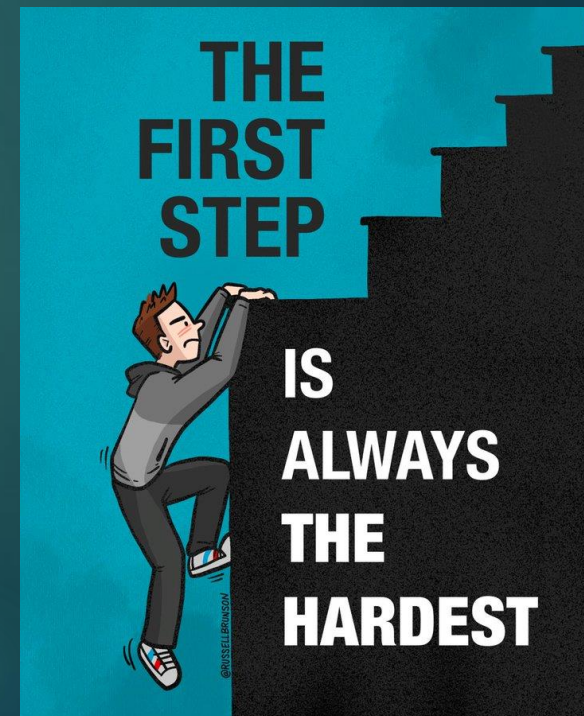
6

- ▶ Ξεκινώντας την ενασχόληση μας με το πεδίο των στατιστικών για την αναπηρία, είχαμε στα χέρια μας 2 ισχυρά «όπλα», το πρώτο ήταν το ευνοϊκό περιβάλλον που δημιουργούσε η κύρωση της Σύμβασης από την ελληνική πολιτεία, το δεύτερο η ισχυρή πίστη μας στη σκοπιμότητα και αναγκαιότητα του εγχειρήματος.

Ωστόσο...

Το πεδίο των στατιστικών δεδομένων για την αναπηρία βρισκόταν ακόμα σε εμβρυακή μορφή...

Σε ευρωπαϊκό επίπεδο είχε αρχίσει λίγα χρόνια νωρίτερα, λόγω της Σύμβασης, να επιχειρείται δειλά η μετεγγραφή της δικαιωματικής προσέγγισης στο πεδίο της στατιστικής έρευνας. Το μέχρι πρότινος κυρίαρχο ιατρικό μοντέλο, είχε περιορίσει τη συλλογή στατιστικών στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Στατιστικού Συστήματος, κυρίως στο πεδίο ερευνών υγείας.

Η υφιστάμενη κατάσταση στο πεδίο των στατιστικών για την αναπηρία (2)

- ▶ Τα προβλήματα και οι προκλήσεις δεν αφορούσαν μόνο στην περιορισμένη ή αποσπασματική συλλογή στατιστικών δεδομένων για την αναπηρία,
- ▶ αλλά επίσης:
- ▶ στην ασυμβατότητα των ορισμών και των ερωτημάτων των ερευνών με τη δικαιοματική προσέγγιση της αναπηρίας,
- ▶ στη μικρή ειδικότητα των εδραιωμένων μεθοδολογικών προσεγγίσεων σε βασικούς κοινωνικές δείκτες με τις ιδιαίτερες συνθήκες διαβίωσης των ατόμων με αναπηρία,
- ▶ στην απουσία δυνατότητας ανάλυσης των δεδομένων με βάση λοιπά δημογραφικά χαρακτηριστικά,
- ▶ στο γεγονός ότι ακόμη και δεδομένα που συλλέγονται από φορείς του ελληνικού στατιστικού συστήματος, δεν τυγχάνουν επεξεργασίας και διάχυσης.
- ▶ Τέλος, το εγχείρημα καθίστατο δυσχερές λόγω και της περιορισμένης χρήσης διοικητικών πηγών για παραγωγή στατιστικών δεδομένων για την αναπηρία.

Ένας ακόμα σύμμαχος: Το άρθρο 68 του 4488/2017

Το άρθρο 68 του ν. 4488/2017

- ▶ Με το άρθρο 68, προβλέπεται ότι η Ελληνική Στατιστική Αρχή και οι υπηρεσίες και φορείς που περιλαμβάνονται στο Ελληνικό Στατιστικό Σύστημα:
- ▶ ως προς την υποχρέωση τους να αναπτύσσουν, να παράγουν και να διαδίδουν, επίσημες στατιστικές σχετικά με τα άτομα με αναπηρία, **τελούν σε διαβούλευση με το Παρατηρητήριο Θεμάτων Αναπηρίας της Εθνικής Συνομοσπονδίας Ατόμων με Αναπηρία (Ε.Σ.Α.μεΑ.)** για τους σκοπούς του σχεδιασμού και της διάχυσης των παραγόμενων δεδομένων.

Το Σχέδιο Δράσης Ανάπτυξης του Ολοκληρωμένου Συστήματος Δεικτών (ΟΣΔ)

Καταρτίσαμε ένα σχέδιο δράσης που προέβλεπε την υλοποίηση άμεσων αλλά και διαρκών δράσεων, σε αλληλεξάρτηση με τον μακροπρόθεσμο στόχο, δηλαδή την ανάπτυξη του Ολοκληρωμένου Συστήματος Δεικτών Παρακολούθησης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία.

Συγκέντρωση στατιστικών δεδομένων και διοικητικών στοιχείων

Συμβολή στην αναδιαμόρφωση της έρευνας και των στατιστικών για την αναπηρία στην Ελλάδα

Ανάπτυξη ολοκληρωμένου συστήματος δεικτών παρακολούθησης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία

Επεξεργασία, ανάλυση και αξιολόγηση

Ευρεία Διάχυση και διάθεση των δεδομένων

1⁰_Σ ΑΞΟΝΑΣ: Συγκέντρωση στατιστικών δεδομένων και διοικητικών στοιχείων για την αναπηρία

10

Χαρτογράφηση
παραγόμενων
στατιστικών
δεδομένων και
στοιχείων

Επικοινωνία και
δικτύωση με τους
φορείς/υπηρεσίες
παραγωγής
δεδομένων

Λήψη ερευνητικών
δεδομένων και
διοικητικών
στοιχείων

2^{ος} ΑΞΟΝΑΣ: Επεξεργασία, ανάλυση και αξιολόγηση των δεδομένων υπό τη δικαιοματική προσέγγιση της αναπηρίας

11

- ▶ Αντιμετωπίσαμε τα δεδομένα ως δείκτες δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία.
- ▶ Προχωρήσαμε σε αναλυτική αξιολόγηση των στοιχείων, των ερευνητικών ερωτημάτων και των τεχνικών συλλογής, στη βάση κριτηρίων συνάφειας με τα δικαιώματα και με τη φιλοσοφία της Σύμβασης και άλλων τεχνικών κριτηρίων (αξιοπιστίας και περιοδικότητας συλλογής, δυνατότητας ανάλυσης ανά κατηγορία αναπηρίας κ.α.).
- ▶ Ακολουθήσαμε τα διεθνή παραδείγματα στατιστικών δεικτών για τα άτομα με αναπηρία υπό την δικαιοματική οπτική,
- ▶ εφαρμόσαμε αναλύσεις δεδομένων για να καταλήξουμε στην παραγωγή έγκυρων και χρήσιμων για την παρακολούθηση, στατιστικών δεδομένων.

3^{ος} ΑΞΟΝΑΣ: Συμβολή στην αναδιαμόρφωση της έρευνας και των στατιστικών για την αναπηρία στην Ελλάδα

12

- ▶ Το Παρατηρητήριο ανέπτυξε πλούσια δράση, παρεμβάσεις και τεκμηριωμένες προτάσεις προς αρμόδιους φορείς, επεδίωξε τη στενή συνεργασία αλλά και τις συνεργίες με ερευνητικούς και επιστημονικούς φορείς της χώρας, εδραίωσε πλαίσια ανταλλαγής τεχνογνωσίας με στόχο:
 - ✓ τον εμπλουτισμό των στατιστικών στο επίπεδο της συλλογής δεδομένων,
 - ✓ την εναρμόνιση των τεχνικών και εργαλείων συλλογής με τη δικαιωματική προσέγγιση,
 - ✓ την ενσωμάτωση της διάστασης της αναπηρίας και σε άλλα ερευνητικά πεδία που αφορούν σε θεμελιώδη δικαιώματα, στα οποία τα άτομα με αναπηρία παρέμενα αόρατα.

Βασική αρχή ενός Συστήματος δεικτών για την εθνική παρακολούθηση των δικαιωμάτων είναι η μέγιστη αξιοποίηση των ήδη υφιστάμενων πόρων και μηχανισμών συλλογής δεδομένων στην χώρα.

Εμπλουτισμός και Βελτίωση των Παραγόμενων Εθνικών Δεδομένων από την Ελληνική Στατιστική Αρχή με την Συμβολή του Παρατηρητηρίου Θεμάτων Αναπηρίας

13

- Αναδιαμορφώθηκε σύμφωνα με τη δικαιωματική προσέγγιση και εμπλουτίστηκε με ερωτήματα η ενότητα Ν. ΑΤΟΜΑ ΣΤΟ ΝΟΙΚΟΚΥΡΙΟ ΠΟΥ ΧΡΗΣΟΥΝ ΦΡΟΝΤΙΔΑΣ Ή ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗΣ (ως το 2017 υπήρχε ως ΣΑ. ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ) του ελληνικού ερωτηματολογίου των Νοικοκυριών της Ετήσιας Έρευνας Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών.
- Αναδιαμορφώθηκε σύμφωνα με τη δικαιωματική προσέγγιση και εμπλουτίστηκε με ερωτήματα η ενότητα «ΣΑ. ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ (ως το 2017 υπήρχε ως ΣΑ. ΣΥΝΘΗΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ ΚΑΙ ΔΙΑΒΙΩΣΗΣ ΑΤΟΜΩΝ ΜΕ ΑΝΑΠΗΡΙΑ) του ελληνικού ερωτηματολογίου Μελών των Νοικοκυριών της Ετήσιας Έρευνας Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών, μεταξύ άλλων με την σημαντική προσθήκη σε μόνιμη βάση του [σετ των 6 ερωτήσεων του «Washington Group on Disability»](#) για τον προσδιορισμό ατόμων με λειτουργικές δυσκολίες, οι οποίες τα καθιστούν περισσότερο ευάλωτα σε κοινωνικό αποκλεισμό, σύμφωνα με τις κατευθυντήριες οδηγίες της Στατιστικής Υπηρεσίας των Ηνωμένων Εθνών και τις συστάσεις της Eurostat (Ολοκληρώθηκε).
- Εναρμονίστηκε με τη δικαιωματική προσέγγιση της αναπηρίας το ερωτηματολόγιο της Έρευνας Υγείας (ΕΤΟΥΣ 2019) και διαμορφώθηκε και εντάχθηκε στην Έρευνα, ad hoc ερωτηματολόγιο για την «ΠΡΟΣΒΑΣΗ ΣΕ ΔΟΜΕΣ ΚΑΙ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ ΥΓΕΙΑΣ και ΤΑ ΕΜΠΟΔΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΩΝΙΚΗ ΖΩΗ ΓΙΑ ΑΤΟΜΑ ΜΕ ΠΕΡΙΟΡΙΣΜΟ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ». (Ολοκληρώθηκε)

Μια σημαντική εξέλιξη για τα στατιστικά δεδομένα για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία σε ευρωπαϊκό επίπεδο:

Ο ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2019/1700 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

14

Ο ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ (ΕΕ) 2019/1700 ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ ΚΑΙ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ που εκδόθηκε στις 10 Οκτωβρίου του 2019, αφορά στην θέσπιση κοινού πλαισίου για τις ευρωπαϊκές στατιστικές με στόχο των εκσυγχρονισμό αυτών, μεταξύ άλλων και βάσει των αναγκών παρακολούθησης των δικαιωμάτων.

Ο κανονισμός ορίζει πως οι κοινωνικές έρευνες σε όλους τους βασικούς τομείς (α) εργατικό δυναμικό, β) εισόδημα και συνθήκες διαβίωσης, γ) υγεία, δ) εκπαίδευση και κατάρτιση, ε) χρήση τεχνολογιών πληροφόρησης και επικοινωνίας, στ) χρήση χρόνου, ζ) κατανάλωση,

θα περιλαμβάνουν υποχρεωτικά κοινά σύνολο δεδομένων, μεταξύ των οποίων η κατάσταση υγείας και η αναπηρία, η πρόσβαση σε υγειονομική περίθαλψη, η διαθεσιμότητα και η χρήση υγειονομικής περίθαλψης.

- ▶ Παράλληλα το Παρατηρητήριο, ανέπτυξε συνεργασία και με άλλους φορείς του ΕΣΣ, αναφορικά με την αξιοποίηση και την βελτίωση των διοικητικών δεδομένων που συλλέγονται σε επίπεδο δημόσιας διοίκησης (Υπουργείο Παιδείας (MySchool), Υπουργείο Εργασίας, κοινωνικής ασφάλισης και κοινωνικής αλληλεγγύης), καθώς και με δημόσιους οργανισμούς και ανεξάρτητες αρχές που συλλέγουν δεδομένα (Συνήγορος του Πολίτη, Δημόσια Υπηρεσία Απασχόλησης-ΔΥΠΑ /τέως ΟΑΕΔ κ.α.).
- ▶ Ήρθαμε σε επαφή και προχωρήσαμε σε συνεργίες και με ερευνητικούς φορείς που δραστηριοποιούνται στην έρευνα σε θεματικά πεδία που αφορούν σε θεμελιώδη δικαιώματα, με σκοπό την ανταλλαγή γνώσης και τεχνογνωσίας και την ενσωμάτωση της διάστασης της αναπηρίας σε αυτά τα ερευνητικά πεδία.
- ▶ **Σημαντική στιγμή:** Η συνεργασία μας με το Κέντρο Εκπαιδευτικής Πολιτικής ΚΑΝΕΠ της ΓΣΕΕ, η οποία απέδωσε την από κοινού συγγραφή της Ετήσιας Έκθεσης για την Εκπαίδευση 2017-18 που ήταν αφιερωμένη στα «Βασικά μεγέθη της Ειδικής Αγωγής και Εκπαίδευσης», αλλά και κοινές εκδηλώσεις για την παρουσίαση των αποτελεσμάτων της.

Ευρεία διάχυση, χρήση και αξιοποίηση των δεδομένων του Παρατηρητηρίου

16

Το Παρατηρητήριο δίνει μεγάλη βαρύτητα στην ευρεία διάχυση των στατιστικών δεδομένων, ως αναπόσπαστο χαρακτηριστικό της δικαιωματικής προσέγγισης σε αυτά.

- ▶ Η διάχυση έχει συστηματοποιηθεί κυρίως μέσω της περιοδικής δημοσίευσης των Δελτίων Στατιστικής Πληροφόρησης (σε πλήρως προσβάσιμες μορφές) που καλύπτουν πλέον όλο το φάσμα των δικαιωμάτων.
- ▶ Με τα **δελτία στατιστικής πληροφόρησης**, το Παρατηρητήριο παρουσίασε για πρώτη φορά στην Ελλάδα, πολλά στατιστικά δεδομένα που δεν είχαν δει προηγουμένως το φως της δημοσιότητας.
- ▶ Η διάχυση των παραγόμενων στατιστικών προωθείται μέσω και των **ετήσιων εκθέσεων**, όπου έχουν ενσωματωθεί στατιστικοί δείκτες σε κάθε θεματικό πεδίο δικαιωμάτων.
- ▶ Το παρατηρητήριο όλα αυτά τα χρόνια συνέδραμε με στατιστικά δεδομένα, καταρχάς το αναπηρικό κίνημα, τους φορείς της δημόσιας διοίκησης, αλλά και κάθε ενδιαφερόμενο πολίτη, ερευνητή/ρια στα θέματα της αναπηρίας.

Ενδεικτικά: Στοιχεία του Παρατηρητηρίου έχουν συμπεριληφθεί στα εγκεκριμένα κείμενα των Περιφερειακών Επιχειρησιακών Προγραμμάτων και του Τομεακού Επιχειρησιακού Προγράμματος «Ανάπτυξη Ανθρώπινου Δυναμικού και Κοινωνική Συνοχή» του ΕΣΠΑ 2021-2027 και αξιοποιούνται για την παρακολούθηση της Εθνικής Στρατηγικής για την Κοινωνική Ένταξη και Μείωση της Φτώχειας (2021-2027).

Η εκπλήρωση του 1^{ου} κριτηρίου του οριζόντιου αναγκαίου πρόσφορου όρου που αφορά στην εφαρμογή της Σύμβασης

Ιδιαίτερα σημαντική στιγμή

Η συμβολή του συστήματος δεικτών μας στην εκπλήρωση του 1^{ου} κριτηρίου του οριζόντιου αναγκαίου πρόσφορου όρου που αφορά στην εφαρμογή της Σύμβασης και ειδικότερα στην απαίτηση για δείκτες, συλλογή δεδομένων και μηχανισμούς παρακολούθησης.

Ανάπτυξη του Ολοκληρωμένου Συστήματος Δεικτών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία: Μεθοδολογικό πλαίσιο

18

Η μεθοδολογία του Παρατηρητηρίου για την ανάπτυξη των Δεικτών Παρακολούθησης των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία βασίστηκε στη προσέγγιση της Ύπατης Αρμοστείας του Ο.Η.Ε. [βλ. OHCHR. (2012). Human Rights Indicators: A Guide to Measurement and Implementation. United Nations Human Rights], η οποία συνιστά ένα ολοκληρωμένο μεθοδολογικό και θεωρητικό πλαίσιο για την ανάπτυξη δεικτών σχετικά με τα ανθρώπινα δικαιώματα.

- ▶ Συνδυαστικά, στην ανάπτυξη του ΟΣΔ του Παρατηρητηρίου έχουν ληφθεί υπόψη:
 - Τα Γενικά Σχόλια «General Comments» της Επιτροπής των ΗΕ για τα Δικαιώματα των Ατόμων με Αναπηρίες καθώς και οι Τελικές Παρατηρήσεις «Concluding Observations» της Επιτροπής προς τη χώρα.
 - Διεθνή πρότυπα, μεθοδολογίες και δείκτες που προτείνονται από εγνωσμένου κύρους οργανισμούς και διεθνείς συνέργειες [[Ευρωπαϊκό Δίκτυο Εμπειρογνομόνων για την Αναπηρία \(ANED\)](#), Ύπατη Αρμοστεία των ΗΕ για τα Ανθρώπινα Δικαιώματα ([EU-OHCHR Bridging the Gap I: Human Rights indicators for the Convention on the Rights of Persons with Disabilities in support of a disability inclusive 2030 Agenda for Sustainable Development](#)), Eurostat, [Washington Group on Disability Statistics](#) κ.α.]
 - Εξειδικευμένες μεθοδολογικές προσεγγίσεις σε ειδικά θεματικά πεδία από διεθνείς και ευρωπαϊκούς οργανισμούς (Unesco, Unicef, Οργανισμός Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ε.Ε. (FRA), [Ευρωπαϊκός φορέας για την Ειδική Αγωγή και την Ενταξιακή Εκπαίδευση](#)).
 - Εθνικά παραδείγματα δεικτών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία ([Δανία: Gold Indicators, Danish Institute for Human Rights](#), [Μεγάλη Βρετανία: Fulfilling Potential – Making it Happen](#)).
 - Μεθοδολογίες παρακολούθησης δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία που έχουν αναπτυχθεί στο πλαίσιο συνεργασιών οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών ([International Disability Rights Monitor](#), [Disability Rights Promotion International](#), [Right to Education Project](#)).

Ανάπτυξη ενός ολοκληρωμένου συστήματος δεικτών παρακολούθησης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία: Η αρχική δέσμη Δεικτών

Αναπτύξαμε την Αρχική Δέσμη (γενικών) δεικτών για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία, σύμφωνα με την Σύμβαση, αναλύοντας και αποτυπώνοντας τις κρίσιμες θεσμικές, πρακτικές και λειτουργικές παραμέτρους που απαιτούνται για την εκπλήρωση κάθε δικαιώματος /άρθρου της Σύμβασης, και προσδιορίζοντας τα επιδιωκόμενα αποτέλεσμα (δείκτες αποτελεσμάτων) που αναμένεται να έχει η εφαρμογή της Σύμβασης στις συνθήκες και τα πλαίσια άσκησης των δικαιωμάτων για τα ίδια τα άτομα με αναπηρία.

Μια ιδιαίτερα γόνιμη συνεργασία!

20

Η συνεργασία μας με το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών (ΕΚΚΕ) για την εκπόνηση της «Μελέτης εξειδίκευσης στατιστικών δεικτών για την παρακολούθηση της εφαρμογής της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία στην Ελλάδα»

- ▶ Τον Ιούνιο του 2021, δημοσιεύσαμε τη διακήρυξη για την Επιλογή αναδόχου ως προς την υλοποίηση του έργου «Μελέτη εξειδίκευσης στατιστικών δεικτών για την παρακολούθηση της εφαρμογής της Σύμβασης για τα δικαιώματα των ατόμων με αναπηρία στην Ελλάδα» (Π.Ε.7 Υποέργο 1).
- ▶ Το έργο ανέλαβε ως ανάδοχος το Εθνικό Κέντρο Κοινωνικών Ερευνών, και αυτό υπήρξε η αρχή μιας γόνιμη συνεργασία με το ΕΚΚΕ, με αντικείμενο της μεταξύ μας σύμβασης, την εκπόνηση της Μελέτης που είχε ως βασικό στόχο:
- ▶ να εξειδικεύσει την δέσμη αρχικών δεικτών του Παρατηρητηρίου και να καταστήσει τους γενικούς δείκτες, λειτουργικούς, διαμορφώνοντας συγκεκριμένα στατιστικά μέτρα που θα επιτρέψουν τη συστηματική παρακολούθηση των δικαιωμάτων των ατόμων με αναπηρία σε εθνικό επίπεδο.

Μια σημαντική μελέτη, που έρχεται να επισφραγίσει, να τροφοδοτήσει και να εξειδικεύσει το Ολοκληρωμένο Σύστημα Στατιστικών Δεικτών του Παρατηρητηρίου Θεμάτων Αναπηρίας.

ΣΑΣ ΕΥΧΑΡΙΣΤΩ ΠΟΛΥ ΓΙΑ ΤΗΝ ΠΡΟΣΟΧΗ ΣΑΣ!

Φανή Προβή
Επιστημονική Υπεύθυνη Παρατηρητηρίου Θεμάτων Αναπηρίας
M.a. in Social Research

